

Julie James AS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: JJ/PO/1185/2023

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

15 Mehefin 2023

Annwyl Huw,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 25 Mai a oedd yn nodi nifer o gwestiynau a ofynnwyd gan y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad mewn perthynas â Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru).

Mae'r ymatebion i'r cwestiynau wedi'u nodi yn yr Atodiad i'r llythyr hwn. Rwyf yn gobeithio y bydd yr ymatebion yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor.

Yn gywir,

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Atodiad

Ymateb i Gwestiynau a ofynnwyd yn llythyr y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad dyddiedig Mai 25 2023 at y Gweinidog Newid Hinsawdd ynghylch Bil yr Amgylchedd (Ansawdd Aer a Seinweddau) (Cymru)

Hygyrchedd:

1. Ym mis Medi 2021, fe wnaethom argymhell yn ein hadroddiad ar Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Bil yr Amgylchedd y dylai Bil amgylcheddol yn y dyfodol a gyflwynir gan Lywodraeth Cymru fynd i'r afael â materion datganoledig ym Mil Amgylchedd Llywodraeth y DU, ar ôl ymgynghori'n briodol â rhanddeiliaid. Gwnaethoch dderbyn yr argymhelliad hwn mewn egwyddor. A allwch chi ddweud wrthym a yw'r Bil yn cynnwys materion sy'n berthnasol i Fil Amgylchedd y DU ac, os felly, sut y mae'n mynd i'r afael â'r argymhelliad yn ein hadroddiad?

Mae fframwaith cymhleth o gyfraith amgylcheddol ac mae rhywfaint ohono'n perthyn i'r cyfnod cyn datganoli. Drwy ein camau gweithredu ar y Bil hwn, ac yn fwy cyffredinol, rydym wedi cymryd camau i sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i Gymru. Rwyf yn ymwybodol o'r argymhelliad yn Adroddiad Medi 2021 a'n cytundeb i'w dderbyn mewn egwyddor. Nid yw hynny wedi newid.

Mae'r gwaith o baratoi a chynllunio ar gyfer y Bil wedi bod yn mynd rhagddo ers amser maith, a chyn mis Medi 2021. Nod y Bil yw cyflawni'r ymrwymadau polisi ansawdd aer yn ein Rhaglen Lywodraethu a'n Cynllun Aer Glân i Gymru. Mae'r Bil hefyd yn bwrw ymlaen â llawer o gynigion a amlinellwyd yn y Papur Gwyn ar y Bil Aer Glân a oedd yn destun ymgynghoriad ym mis Ionawr 2021.

Mae ein Bil yn diwygio nifer cyfyngedig o ddarpariaethau a fewnosodwyd yn Neddf yr Amgylchedd 1995 gan Ddeddf yr Amgylchedd 2021. Mae hyn yn cynnwys y diwygiad i roi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau i ddiwygio'r cyfnod adolygu ar gyfer y Strategaeth Ansawdd Aer Genedlaethol, felly rydym yn adolygu deddfwriaeth Cymru yn Neddfau'r DU yn gyson. Fodd bynnag, byddai ymgorffori'r darpariaethau y rhesom gydsyniad deddfwriaethol ar eu cyfer yn Neddf yr Amgylchedd 2021 yn ein Bil yn creu risg o ddull gweithredu tameidiog iawn.

2. Yn y sesiwn dystiolaeth, gwnaed y sylwadau a ganlyn gennyh chi a'ch swyddogion:

“it's a Bill that's intended to fit into other legislation—the attempt to do that in this Bill would have caused ripples across the other legislation in a way that was less than helpful and might actually make the Bill less accessible. So, I understand the sentiment of what you're saying entirely, but, as I understand it, you'd then have to look at the interaction between this and various environment Acts and so on, and then the ripples of that would start to go out and you'd start to be looking at a very different Bill.” [Cofnod y Trafodion 37].

“in this case, the Bill has got a particular focus, and to carve out parts of the body of environmental law and put them elsewhere—our view is that that results in a partial retelling of the story about air quality, for legislation about air quality. You mentioned the Clean Air Act 1993; taking out Part 3 of that takes it out of its context with other Parts of that Act that are about air quality. So, yes, overall, the view was that it wouldn't improve accessibility of law in this instance to just take those bits out.” [Cofnod y Trafodion 38]

“the environment Act ... is replete with Secretary of State for England things, which also then apply to Wales. So, it's quite complicated. I defer to the lawyers, and, actually, I'm in awe of who on earth worked their way through this.” [Cofnod y Trafodion 46]

“It didn't seem necessary or optimal in any way to transfer the entire framework, only to say, 'It's exactly the same, apart from these little bits', really. So, it's part of the same conversation. We've been trying to limit the Bill that this committee is now scrutinising, and, obviously, the policy committees have scrutinised as well, to its own parameters. We've been very clear that it's not an all-encompassing Bill, and a lot of what you're talking about would stretch it back out into starting to take in a whole pile of other things. So, I'm afraid it's part of the same issue, isn't it? And then, for me, there's a big issue about implementation, so do we have to spend the next two years doing consequential amendments before the thing is implementable? I didn't want to get into that. And also, you start to have what should be a fairly straightforward Bill taking up two thirds of the legal resource of the Welsh Government.” [Cofnod y Trafodion 54]

- A. Sut mae'r sylwadau am hygyrchedd yn gyson â'r ffaith y bydd deddfwriaeth ar ansawdd aer yn awr yn cael ei nodi mewn un Ddeddf Gymreig a dwy Ddeddf sy'n cwmpasu Cymru a Lloegr?**

Rydym wedi gwneud rhywfaint o ddarpariaeth annibynnol, ond gellid cyflawni llawer o nodau'r Bil drwy ddiwygio deddfwriaeth sy'n bodoli eisoes.

Mae ffocws penodol i'r Bil hwn. Wrth ystyried sut i fynd ati i ddrafftio, roeddem o'r farn y byddai cydgrynhoi'r ddeddfwriaeth y mae'r Bil yn ei diwygio a'i hategu yn arwain at ailadrodd y stori am ansawdd aer yn rhannol. Gallai hyn fod yn niweidiol i hygyrchedd y gyfraith.

Mewn rhai achosion, er enghraifft mewn perthynas â darpariaethau rheoli ansawdd aer yn lleol, cymharol fach yw'r diwygiadau sy'n cael eu gwneud gan y Bil hwn. Gallai ailddatgan cyfran fawr o'r ddeddfwriaeth wrth wneud diwygiadau o'r fath arwain at ddryswch.

Byddai cynhyrchu Bil i gydgrynhoi'r holl ddeddfwriaeth ansawdd aer sy'n berthnasol i Gymru wedi bod yn broses hir a rhaid cael cydbwysedd rhwng yr angen am gydgrynhoi a'r angen i roi darpariaethau'r Bil hwn ar waith cyn gynted â phosibl.

- B. Rydym yn aneglur pam na fanteisiwyd ar y cyfle i ddefnyddio'r Bil i ddiweddarau, gwella a symleiddio elfennau o Ddeddf yr Amgylchedd 1995 ymwneud ag ansawdd aer er mwyn gwneud y ddeddfwriaeth yn fwy hygyrch. Er enghraifft, mae Ansawdd Aer wedi'i gynnwys yn Neddf yr Amgylchedd 1995 mewn 11 adran (Rhan 4 o'r Bil). Pam na ellid trosi'r darpariaethau hunangynhwysol hyn i'r Bil hwn a'u diweddarau lle bo angen?**

Fel y nodwyd uchod, credwn y gallai ailddatgan cyfran fawr o ddeddfwriaeth ar yr un pryd â gwneud diwygiadau penodol a gweddol gynnil fod yn ddryslyd, ac y byddai'n golygu ailadrodd stori ansawdd aer yn rhannol.

C. A gafodd y penderfyniad i beidio â chydgrynhoi cyfraith ansawdd aer mewn un Bil ei ddylanwadu gan y cyfyngiadau capasiti ac adnoddau y gwnaethoch gyfrannu atynt?

Fel y nodwyd yn glir yn ystod sesiwn y Pwyllgor, mae'n rhaid ystyried y goblygiadau o ran adnoddau wrth ddechrau ar broses Bil. Fodd bynnag, roedd y penderfyniad yn deillio o asesiad o'r ddarpariaethau sy'n bodoli eisoes a natur y diwygiadau yr oeddem yn ceisio eu gwneud.

3. O ystyried na chaniateir i reoliadau o dan adrannau 1 a 2 o'r Bil gael eu gosod tan y Seithfed Senedd, pam na chyflwynwyd Bil amgylcheddol mwy hollgynhwysol a chynhwysfawr ar ansawdd aer tan yn ddiweddarach yn y Chwched Senedd, a allai fod wedi sicrhau canlyniadau gwell drwy ddeddfwriaeth sylfaenol a bod yn gyson ag amcan Llywodraeth Cymru i wella hygyrchedd cyfraith Cymru?

Mae'r Bil yn gynhwysfawr. Bydd ei ddarpariaethau, pan fyddant ar waith, yn arwain at welliannau amlwg yn yr amgylchedd aer, o ran ansawdd aer a seinweddau. Rydym mewn argyfwng hinsawdd a natur. O ganlyniad, rhoddwyd blaenoriaeth i gyflwyno'r Bil yn gynnar yn nhymor y Senedd hon er mwyn gallu craffu ar ei ddarpariaethau a phasio'r Bil, gobeithio, i'n galluogi i fwrw ymlaen i'w roi ar waith. Byddai oedi cyn cyflwyno yn arwain at oedi cyn gweithredu, ac ni chredaf fod unrhyw un o'n rhanddeiliaid wedi eirioli dros hynny.

Hefyd, ni fyddai oedi cyn cyflwyno'r Bil yn effeithio ar ei ddarpariaethau. Am resymau yr wyf wedi'u hamlinellu, ni chaiff targedau eu gosod ar wyneb y Bil. Mae angen eu gosod mewn rheoliadau er mwyn inni gael yr hyblygrwydd i'w diwygio a'u diweddarau yn unol â thystiolaeth a chyngor gwyddonol.

Rydym yn blaenoriaethu gwaith i osod targed ar gyfer PM2.5 sydd, yn ôl y dystiolaeth, yn achosi'r niwed mwyaf i iechyd. Mae llawer iawn o waith cymhleth i'w wneud i osod targed ymestynnol ond cyraeddadwy, a fydd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a thystiolaeth a chyngor arbenigol. Dyna pam ein bod wedi gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i osod targed o fewn 3 blynedd i'r Cydsyniad Brenhinol.

Ochr yn ochr â hyn, mae ail gam o waith eisoes yn mynd rhagddo i ystyried opsiynau targed ar gyfer y llygryddion eraill sy'n rhan o ganllawiau Sefydliad Iechyd y Byd, ac amonia. Mae rhagor o waith i'w wneud mewn perthynas â'r llygryddion hynny, ac felly rydym yn gweithio o fewn amserlen hirach. Mae swyddogion yn rhag-weld y byddant mewn sefyllfa i ddarparu cyngor cychwynnol i Weinidogion ar gynigion targed ar gyfer y llygryddion eraill hyn erbyn haf 2025. Bydd camau gweithredu yn y dyfodol wedyn yn dibynnu ar ystyriaeth Weinidogol bryd hynny.

Ansawdd Aer – Targedau Cenedlaethol

4. A fydddech cystal â chrynhoi'r fframwaith deddfwriaethol presennol ar ansawdd aer, gan gynnwys drwy ddarparu gwybodaeth am y targedau ansawdd aer presennol a'r sail y'u gosodwyd arnynt?

Mae'r fframwaith deddfwriaethol ar ansawdd aer yng Nghymru a'r DU yn deillio ar hyn o bryd o gymysgedd o ddeddfwriaeth ddomestig a rhyngwladol, ac mae'n cynnwys tair prif elfen:

1. Deddfwriaeth sy'n rheoleiddio crynodiadau llygryddion mewn aer amgylchynol – Rheoliadau Safonau Ansawdd Aer (Cymru) 2010. Mae Gweinidogion Cymru yn gyfrifol am adrodd ar amrywiaeth o fathau o dargedau llygredd ac am gydymffurfio â nhw. Er enghraifft, mae llygryddion sydd â thargedau yn cynnwys nitrogen deuocsid, deunydd gronynnol, sylffwr deuocsid, osôn ar lefel y ddaear a metelau trwm. Roedd y targedau'n seiliedig ar ddadansoddi a negodi ar lefel yr UE, a chafodd dadansoddiad economaidd o'r costau a'r manteision yn y DU ei gynnal gan Lywodraeth y DU.
2. Deddfwriaeth sy'n rheoleiddio cyfanswm allyriadau cenedlaethol pum llygrydd aer (nitrogen ocsid, sylffwr deuocsid, cyfansoddion organig anwedol nad ydynt yn cynnwys methan, mân ddeunydd gronynnol ac amonia) – Rheoliadau Terfynau Uchaf Allyriadau Cenedlaethol 2018 a Phrotocol Gothenburg i Gonfensiwn Comisiwn Economaidd Ewrop y Cenhedloedd Unedig ar Lygredd Aer Trawsffiniol Pell. Yr Ysgrifennydd Gwladol sy'n gyfrifol am adrodd ar a chydymffurfio â thargedau y cytunir arnynt ar lefel y DU;
3. Deddfwriaeth sy'n rheoleiddio allyriadau o ffynonellau penodol, fel allyriadau diwydiannol i'r aer a llosgi domestig, gan gynnwys Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Cymru a Lloegr) 2016 a Deddf Aer Glân 1993.

O dan Ddeddf yr Amgylchedd 1995, sy'n rhagflaenu llawer o Gyfarwyddbau'r UE y deilliodd llawer o'r ddeddfwriaeth uchod ohonynt, mae gan Weinidogion Cymru bwerau eang mewn perthynas ag ansawdd aer. O dan y Ddeddf, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol fynd i'r afael â phroblemau ansawdd aer ar raddfa leol drwy'r broses Rheoli Ansawdd Aer yn Lleol. Mae'r broses hon yn mynnu bod awdurdodau lleol yn adolygu ac yn asesu ansawdd yr aer, gan gynhyrchu cynlluniau gweithredu lle canfyddir bod ansawdd yr aer yn wael ac mewn perygl o dorri amcanion ansawdd aer. Roedd y safonau (lefelau) yn seiliedig ar waith Panel Arbenigol Safonau Ansawdd Aer Llywodraeth y DU a grwpiau arbenigol eraill.

Ar wahân i'r ddeddfwriaeth hon, mae gan awdurdodau lleol ddyletswyddau i ymchwilio i gwynion ynglŷn â mwg sy'n achosi niwsans, mygdarth, arogleuon a llwch gan aelodau o'r cyhoedd dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

5. Beth mae'r Bil hwn yn eich galluogi i'w gyflawni ar dargedau ansawdd aer na allwch ei gyflawni o fewn y fframwaith deddfwriaethol ansawdd aer presennol?

Mae'r Bil yn adeiladu ar bŵer gwneud rheoliadau eang iawn yn Adran 87 o Ddeddf yr Amgylchedd 1995, sy'n galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth mewn perthynas ag ansawdd aer a allai gynnwys gosod targedau tymor hir neu dymor byr mewn perthynas ag ansawdd aer.

Mae'r darpariaethau yn y Bil yn adeiladu ar hyn drwy ddarparu pwerau penodol, yn hytrach na rhai cyffredinol, i osod targedau hirdymor a dyletswydd i osod targed mewn perthynas â PM2.5 yn ogystal â gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i sicrhau bod y targedau'n cael eu cyrraedd.

Mae'r Bil yn sefydlu fframwaith ar gyfer cynhyrchu targedau a dyletswyddau penodol sy'n mynnu bod Gweinidogion Cymru yn cael ac yn cyhoeddi data ansawdd aer data ansawdd aer y maent yn credu sy'n angenrheidiol i fonitro'r cynnydd sy'n cael ei wneud tuag at gyrraedd y targedau hyn. Rhaid adolygu targedau ac adrodd arnynt hefyd.

Felly, drwy'r Bil, rydym wedi manteisio ar y cyfle i gyflwyno mesurau sy'n cryfhau ac yn ategu'r fframwaith deddfwriaethol presennol; gan osod dyletswyddau ar Weinidogion Cymru lle nad oes rhai'n bodoli ar hyn o bryd.

Bydd darpariaethau'r Bil yn sicrhau nid yn unig bod targedau'n cael eu gosod ond bod Llywodraeth bresennol Cymru a llywodraethau yn y dyfodol yn cael eu dwyn i gyfrif ynghylch y targedau hyn.

6. Sut bydd Rhan IV, Ansawdd Aer Deddf yr Amgylchedd 1995 yn rhyngweithio ac yn gweithio gyda Rhan 1 o'r Bil? Yn benodol, sut y bydd adrannau 1 a 2 o'r Bil yn rhyngweithio ag adran 87 o Ddeddf 1995 (Rheoliadau at ddibenion Rhan IV)?

Mae adran 87 yn cynnwys pŵer gwneud rheoliadau eang sy'n berthnasol i reoliadau a wneir o dan Ran IV o Ddeddf yr Amgylchedd 1995.

Mae adran 87 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy'n ymwneud ag ansawdd aer.

Bydd Adran 87 yn ategu Rhan 1 o'r Bil, yn enwedig y pwerau a'r dyletswyddau newydd ac ehangach yr ydym wedi'u cymryd yn adrannau 1 a 2. Mae'n bosibl y bydd rheoliadau yn y dyfodol sy'n ymwneud ag ansawdd aer yn cael eu gwneud drwy ddefnyddio pwerau yn adran 87 ac adrannau 1 a/neu 2 o'r Bil.

Fel y nodir uchod mewn perthynas â chwestiwn 5, mae'r darpariaethau yn Rhan 1 o'r Bil yn mynd y tu hwnt i'r darpariaethau yn Rhan IV o Ddeddf yr Amgylchedd 1995. Felly, mae'r fframwaith deddfwriaethol wedi'i gryfhau drwy gymryd y pwerau a'r dyletswyddau newydd hyn.

7. Mae Adran 1 yn rhoi pŵer cyffredinol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ar gyfer gosod targedau hirdymor mewn cysylltiad ag unrhyw fater sy'n ymwneud ag ansawdd aer yng Nghymru. Pam bod angen pŵer mor eang?

Mae'n rhan o fframwaith sy'n pennu pwerau Gweinidogion Cymru i osod targedau hirdymor. Mae'n cael ei ategu gan y dyletswyddau ychwanegol a nodir yn adran 3 (sy'n pennu'r broses gosod targedau), adran 4 (effaith targedau), adran 5 (adrodd), adran 6 (adolygu) ac adran 7 sy'n gosod dyletswydd newydd ar Weinidogion Cymru i wneud trefniadau ar gyfer casglu data ansawdd aer i fonitro'r cynnydd tuag at gyrraedd targedau a osodir o dan y Bil.

Fel y nodir uchod yn yr ymateb i gwestiwn 5, mae'r pwerau a'r dyletswyddau yn Rhan 1 o'r Bil yn mynd y tu hwnt i'r pwerau a'r dyletswyddau presennol a roddir ar Weinidogion Cymru mewn deddfwriaeth bresennol sy'n ymwneud ag ansawdd aer, ac yn eu hategu.

Mae'r pŵer yn adran 1, ac yn fwy cyffredinol yn Rhan 1 yn adlewyrchu natur uchelgeisiau Gweinidogion Cymru yn y maes hwn.

8. Pam nad oes diffiniad o ansawdd aer ar wyneb y Bil?

Nid yw ansawdd aer wedi'i ddiffinio mewn deddfwriaeth sylfaenol. Er enghraifft, nid oes diffiniad o ansawdd aer yn Rhan IV o Ddeddf yr Amgylchedd 1995. Yn yr un modd, nid yw wedi'i ddiffinio yn Neddf yr Amgylchedd 2021. Bwriedir i'r ymadrodd gael ei ystyr arferol ac felly nid oes angen diffiniad.

9. Os yw ansawdd aer yn cael ei ystyried fel ystyr cyffredin, beth yw'r ystyr cyffredin hwnnw yn eich barn chi?

Mae ansawdd aer yn derm sy'n cael ei ddefnyddio i ddisgrifio pa mor llygredig yw'r aer yr ydym yn ei anadlu. Pan fydd ansawdd yr aer yn wael, gall llygryddion yn yr aer fod yn beryglus i'r amgylchedd ac i bobl, yn enwedig pobl â chyflyrau ar yr ysgyfaint neu'r galon. Gall llygryddion gael eu rhyddhau o ffynonellau artiffisial neu naturiol.

10. Er mwyn deall sut y gellid defnyddio'r pŵer i wneud rheoliadau yn adran 1, byddem yn ddiolchgar pe gallech roi sylw i'r canlynol:

- A. A oes unrhyw faterion yng Nghynllun Aer Glân Cymru na fyddent yn dod o dan y pŵer i wneud rheoliadau?**
- B. Pa faterion, os o gwbl, y tu allan i Gynllun Aer Glân Cymru y gellid mynd i'r afael â nhw gan y pŵer i wneud rheoliadau?**
- C. A oes unrhyw ddiwydiannau, cyrff neu safleoedd na allai fod yn ddarostyngedig i reoliadau a wneir o dan adran 1?**
- D. A ellid defnyddio rheoliadau o dan adran 1 i reoli materion yn ymwneud ag ansawdd aer megis, er enghraifft, niwsans cyhoeddus neu arogleuon?**

Mae'r pŵer yn adran 1 yn caniatáu Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau ar gyfer gosod targedau hirdymor mewn cysylltiad ag unrhyw fater sy'n ymwneud ag ansawdd aer yng Nghymru.

Pwrpas unrhyw dargedau ansawdd aer newydd yw lleihau'r niwed a achosir drwy ddod i gysylltiad ag ansawdd aer gwael i iechyd pobl, natur a'r amgylchedd. Ochr yn ochr â darparu lefel 'sylfaenol' o ansawdd aer ledled Cymru, rydym hefyd am i dargedau sbarduno gwelliant parhaus hirdymor i leihau amlygiad i lygredd ar yr un pryd â chynyddu'r manteision cysylltiedig i'r eithaf.

Mae'r Cynllun Aer Glân i Gymru yn cynnwys amrywiaeth o gamau gweithredu, sy'n mynd y tu hwnt i osod rheoliadau. Er enghraifft, hyrwyddo newid diwylliannol i sicrhau gwelliannau i ansawdd aer drwy ddulliau fel codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o lygredd aer. Felly, mae camau gweithredu yn y Cynllun sydd y tu hwnt i gwmpas pŵer gwneud rheoliadau. Fodd bynnag, mae diben y targedau ansawdd aer y gellir eu gosod o dan adran 1 yn gwbl gyson â nod cyffredinol y Cynllun, sef gwella ansawdd aer yng Nghymru.

O ran diwydiannau, cyrff neu safleoedd na allent fod yn ddarostyngedig i reoliadau a wneir o dan adran 1, Gweinidogion Cymru fyddai'n ddarostyngedig i reoliadau a wneir o dan adran 1. Gweinidogion Cymru sy'n gorfod sicrhau (yn unol ag adran 4(1)(a)) bod targedau a osodir o dan adrannau 1 a 2 o'r Bil yn cael eu cyrraedd. Bydd rheoliadau o dan adran 1 yn gosod targedau sy'n ymwneud ag ansawdd aer yng Nghymru. Ni fyddant yn benodol i ffynhonnell, hy ni fyddant yn nodi diwydiannau,

cyrff na safleoedd penodol. Camau gweithredu a gymerir y tu allan i'r rheoliadau a fydd yn ei gwneud hi'n bosibl cyflawni'r targedau.

Ni ddatblygwyd y pŵer i wneud rheoliadau i reoli materion sy'n ymwneud â niwsans cyhoeddus ac arogleuon. Bydd yn gosod targedau hirdymor (i'w cyflawni o leiaf 10 mlynedd ar ôl dyddiad gosod y targed) ar gyfer gwella ansawdd aer. Mae deddfwriaeth bresennol sy'n ymdrin â niwsans ar gyfer materion sy'n cynnwys allyriadau mwg, llwch, nwyon ac arogleuon, a nodir, er enghraifft, yn Neddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

11. Pryd y bydd rheoliadau o dan adran 1 yn cael eu gosod gyntaf, a pham nad oes cyfnod terfyn ar gyfer gosod y set gyntaf o reoliadau (fel sydd ar gyfer rheoliadau o dan adran 2)?

Rydym yn bwriadu gosod rheoliadau sy'n gosod targed ar gyfer mân ddeunydd gronynnol (PM2.5) cyn pen 36 mis ar ôl i'r Ddeddf gael Cydsyniad Brenhinol. Fodd bynnag, mae hwn yn derfyn amser ar gyfer cwblhau'r gwaith paratoi pwysig i wneud pethau'n iawn, nid nod.

Mae gennym safonau ansawdd aer presennol sy'n parhau i fod mewn grym yng Nghymru, gan ddarparu parhad a sicrhau bod safonau'n cael eu cynnal.

Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried yr ystod o ganllawiau ansawdd aer diweddaraf Sefydliad Iechyd y Byd wrth ddatblygu cynigion targed newydd, ochr yn ochr â dadansoddiad, tystiolaeth a chyngor arbenigol annibynnol ar amrywiaeth o ffactorau.

Fel y nodwyd mewn perthynas â chwestiwn 3 uchod, rydym yn blaenoriaethu gwaith i osod targed ar gyfer PM2.5 sydd, yn ôl y dystiolaeth, yn achosi'r niwed mwyaf i iechyd. Mae llawer iawn o waith cymhleth i'w wneud i osod targed ymestynnol ond cyraeddadwy, sydd wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a thystiolaeth a chyngor arbenigol. Dyna pam ein bod wedi gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i osod targed o fewn 3 blynedd i'r Cydsyniad Brenhinol.

Ochr yn ochr â hyn, mae ail gam o waith eisoes yn mynd rhagddo i ystyried opsiynau targed ar gyfer y llygryddion eraill sy'n rhan o ganllawiau Sefydliad Iechyd y Byd, ac amonia. Mae rhagor o waith i'w wneud mewn perthynas â'r llygryddion hynny, ac felly rydym yn gweithio o fewn amserlen hirach. Mae swyddogion yn rhag-weld y byddant mewn sefyllfa i ddarparu cyngor cychwynnol i Weinidogion ar gynigion targed ar gyfer y llygryddion eraill hyn erbyn haf 2025. Bydd camau gweithredu yn y dyfodol wedyn yn dibynnu ar ystyriaeth Weinidogol bryd hynny.

Rydym am i dargedau fod yn uchelgeisiol, yn hygred, yn gost-effeithiol ac yn cael eu cefnogi gan gymdeithas. Felly, mae'n hanfodol bod arbenigwyr a rhanddeiliaid yn cyfrannu at y broses hon er mwyn sicrhau bod tystiolaeth berthnasol yn cael ei chasglu, ei harchwilio a'i phrofi'n briodol.

12. Dywed adran 2(4) y gall rheoliadau sy'n pennu targed ansawdd aer PM2.5 wneud darpariaeth sy'n diffinio "aer amgylchynol". Pam mai dim ond i dargedau ansawdd aer PM2.5 y mae'r diffiniad hwn yn berthnasol a pham y caiff ei ddiffinio mewn rheoliadau yn hytrach nag ymddangos ar wyneb y Bil?

Mae adran 1 yn creu pŵer cyffredinol i osod targedau hirdymor mewn perthynas ag ansawdd aer. Efallai na fydd y targedau hyn yn cael eu gosod bob amser mewn perthynas â lefel y llygryddion penodol mewn aer amgylchynol. Er enghraifft, gellid gosod targedau ar gyfer cyfanswm allyriadau llygrydd aer yng Nghymru. Felly, nid oes

sicrwydd y bydd y cysyniad o “aer amgylchynol” yn berthnasol i’r dibenion hyn ac oherwydd na ddefnyddir y term yn adran 1, nid oes angen ei ddiffinio yn adran 1.

Ar y llaw arall, mae adran 2 yn cynnwys pŵer i greu math penodol iawn o darged mewn perthynas â lefelau deunydd gronynnol yn yr aer amgylchynol. Felly, mae angen diffinio’r hyn a olygir gan “aer amgylchynol”. Mae’r diffiniad hwn yn cael ei adael i’w nodi mewn rheoliadau i alluogi Gweinidogion Cymru i gael digon o hyblygrwydd i osod targed priodol, ac yn wir i allu gosod mwy nag un targed os oes angen.

Ansawdd Data

13. Yn y Memorandwm Esboniadol rydych yn nodi y bydd Llywodraeth Cymru yn datblygu cynllun cyflawni gyda rhanddeiliaid a allai ymdrin â gwella data ansawdd aer (paragraff 3.82).

A. At ba gynlluniau cyflawni yr ydych yn cyfeirio a beth yw eu sail statudol?

Rydym wedi cynnig gweithredu'r ddyletswydd codi ymwybyddiaeth drwy ddatblygu cynllun cyflawni gyda rhanddeiliaid.

Pwrpas y cynllun cyflawni yw sicrhau bod Gweinidogion Cymru'n cyflawni ein dyletswydd yn rhagweithiol o dan y ddarpariaeth hon.

Mae'r memorandwm esboniadol yn nodi camau gweithredu posibl y gellid eu cynnwys yn y cynllun. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys gwelliannau i'r ffordd mae data ansawdd aer presennol yn cael ei gyflwyno, a sicrhau ei fod yn hawdd ei ddeall. Ond gallai hefyd gynnwys mentrau sy'n ymgysylltu'n weithredol â chymunedau i wella ansawdd aer, fel gwyddoniaeth dinasyddion neu weithgareddau gwrthsegura.

Mae'n bwysig datblygu'r cynllun ar y cyd â rhanddeiliaid i sicrhau ei fod yn effeithiol. Fodd bynnag, rydym wedi darparu enghreifftiau o gamau gweithredu i ddangos yr ystod eang o weithgareddau y gallem eu gwneud wrth weithredu'r ddyletswydd hon.

B. Pam nad oes dyletswydd statudol i gasglu data a / neu wella ei ansawdd? Sut bydd y gwaith o gasglu data ac ansawdd yn gwella o dan y Bil fel y'i drafftiwyd?

Mae'r Bil yn cryfhau'r gofynion casglu data. Mae adran 7 yn gosod dyletswydd newydd ar Weinidogion Cymru i wneud trefniadau ar gyfer cael y cyfryw ddata ansawdd aer yng Nghymru fel y maent yn ystyried sy'n briodol i fonitro cynnydd tuag at gyrraedd targedau a osodir o dan adrannau 1 a/neu 2 o'r Bil. Rhaid cyhoeddi'r holl ddata a geir. Bydd hyn heb os yn gwella ansawdd, maint a thryloywder data ansawdd aer yng Nghymru.

Mae'r rhwydweithiau monitro ansawdd aer presennol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd i sicrhau eu bod yn bodloni'r meini prawf asesu ac ansawdd data cadarn a nodir mewn deddfwriaeth. Mae gwaith monitro ansawdd aer cenedlaethol hefyd yn cael ei ategu gan waith modelu ansawdd aer er mwyn cael darpariaeth ofodol ac amcangyfrif o'r ffynonellau llygredd sy'n cyfrannu.

Mae awdurdodau lleol yn rheoli ansawdd aer ar lefel leol drwy'r broses Rheoli Ansawdd Aer yn Lleol i fynd i'r afael â manau problemus lleol. Mae hyn yn cynnwys adolygu ansawdd aer drwy ystyried polisi statudol a chanllawiau technegol a ddarperir gan Lywodraeth Cymru. Pan nodir risgiau, gellir defnyddio gwaith monitro ansawdd aer i helpu i ddeall lefelau llygredd lleol, y ffynonellau, a chydymffurfiaeth ag amcanion ansawdd aer lleol.

Nid yw'r rhan fwyaf o waith monitro awdurdodau lleol yn rhan o'r rhwydwaith monitro cenedlaethol gan eu bod yn cyflawni diben gwahanol, gan ganolbwyntio ar fannau problemus, ac oherwydd nad ydynt, o bosibl, yn bodloni meini prawf llym rhwydweithiau cenedlaethol ar gyfer lleoliad ac ansawdd data.